

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI
ZAKONA O MEĐUNARODNIM MJERAMA OGRANIČAVANJA**

Zagreb, siječanj 2014.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O MEĐUNARODNIM MJERAMA OGRANIČAVANJA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. u vezi s člankom 117. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Razlog za izmjene i dopunu Zakona o međunarodnim mjerama ograničavanja temelji se na obvezi za usklađivanjem odredbi Zakona o međunarodnim mjerama ograničavanja s preuzetom pravnom stečevinom Europske unije u području međunarodnih mjera ograničavanja. Osnovni Zakon stupio je na snagu 3. prosinca 2008. godine. Njime se uređuje postupak uvođenja, primjene i ukidanja međunarodnih mjera ograničavanja koje Republika Hrvatska uvodi, primjenjuje i ukida u skladu s pravnim aktima i odlukama prihvaćenim u okviru međunarodnih organizacija s ciljem uspostavljanja i (ili) očuvanja međunarodnog mira i sigurnosti, poštivanja ljudskih prava i temeljnih sloboda, razvoja i jačanja demokracije i pravne države te drugih s međunarodnim pravom usklađenih ciljeva.

Članstvom Republike Hrvatske u Europskoj uniji svi pravni propisi Europske unije iz područja mjera ograničavanja postali su sastavni dio unutarnjeg pravnog sustava Republike Hrvatske. Zbog toga su prestali razlozi za unošenje i prilagodbu pojedinih propisa Europske unije u nacionalno zakonodavstvo u obliku pojedinih odluka Vlade Republike Hrvatske.

Slijedom navedenog, predložene izmjene Zakona utvrđuju postupak primjene međunarodnih mjera ograničavanja koje RH provodi u skladu s pravnim aktima EU. Zakonom se ujedno predviđa mogućnost donošenja uredbi Vlade RH kao provedbenog podzakonskog akta u slučajevima kad propis Europske unije predviđa reguliranje pojedinih pitanja na razini države članice.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske. Zakon se provodi u okviru sredstava predviđenih za ispunjavanje redovitih poslova i aktivnosti državnih tijela.

IV. OBRAZLOŽENJE ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, sukladno odredbi članka 206. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora, iz osobito opravdanih razloga usklađivanja s propisima i dokumentima Europske unije iz područja primjene međunarodnih mjera ograničavanja. Pod izrazom propisi EU podrazumijeva se donošenje odluka, uredbi i provedbenih uredbi o međunarodnim mjerama ograničavanja.

Posebno naglašavamo da se radi o obvezi Republike Hrvatske da nacionalni pravni sustav u cijelosti uskladi s pravnim propisima EU. Ovim Zakonom uređuje se donošenje Uredbi Vlade

Republike Hrvatske kao provedbenih podzakonskih akata, ukoliko Vijeće EU utvrdi da se pojedina pitanja i poslovi reguliraju na razini države članice.

Donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku predlaže se zbog usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O MEĐUNARODNIM MJERAMA OGRANIČAVANJA

Članak 1.

U Zakonu o međunarodnim mjerama ograničavanja („Narodne novine“, br. 139/08) članak 1. mijenja se i glasi:

„Ovim se Zakonom uređuje postupak primjene međunarodnih mjera ograničavanja koje Republika Hrvatska provodi u skladu s pravnim aktima i odlukama Europske unije s ciljem uspostavljanja i (ili) očuvanja međunarodnog mira i sigurnosti, poštivanja ljudskih prava i temeljnih sloboda, razvoja i jačanja demokracije i pravne države te drugih s međunarodnim pravom usklađenih ciljeva.“

Članak 2.

U članku 2. stavku 1. točki a) iza riječi: „Europske unije“ brišu se zarez i riječi: „odnosno Europske zajednice“.

Članak 3.

Članak 4. mijenja se i glasi:

„(1) Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada) može donositi uredbe o provedbi propisa Vijeća Europske unije o međunarodnim mjerama ograničavanja ukoliko je propisima Vijeća Europske unije, odlukama, uredbama i provedbenim uredbama o međunarodnim mjerama ograničavanja, predviđena nadležnost država članica u odlučivanju o pojedinim pitanjima.

(2) Uredbom o međunarodnim mjerama ograničavanja može se propisati vrsta mjere ograničavanja, način primjene, vremensko trajanje, nadležnost i izuzeća.

(3) U slučajevima kad Vijeće Europske unije Odlukom utvrdi mjeru ograničavanja iz članka 2. stavka 2. točke d) i e) ovoga Zakona prema nekoj državi, one se primjenjuju u Republici Hrvatskoj od dana stupanja na snagu te Odluke.

Članak 4.

U članku 6. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) S ciljem učinkovite primjene mjera ograničavanja i međunarodne razmjene podataka Vlada donosi odluku o uspostavi Zbirke podataka o provedenim mjerama ograničavanja nad fizičkim i pravnim osobama i drugim subjektima na koje se mjere ograničavanja odnose (u daljnjem tekstu: Zbirka podataka) kojom propisuje način vođenja Zbirke podataka, obradu podataka i njezino održavanje.“

U članku 6. stavcima 3. i 4. iza riječi: „osobni identifikacijski broj“ briše se zagrada i riječi u zagradi: „(nakon njegovog određivanja i dodjeljivanja)“.

Članak 5.

U članku 11. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„Za odobrenja financijskih transakcija, u slučaju kad je utvrđena zabrana ili ograničenje financijskih transakcija prema financijskim institucijama država koje podliježu mjerama ograničavanja, potrebno odobrenje daje Ministarstvo financija.“

Članak 6.

U članku 15. stavku 1. i stavku 2. riječi: „Odluci Vlade kojom“ zamjenjuju se riječima: „propisu kojim“.

Članak 7.

Vlada će donijeti Odluku o uspostavi Zbirke podataka iz članka 4. Ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Danom stupanja na snagu Odluke iz članka 4. ovoga Zakona prestaje važiti Odluka o uspostavi Zbirke podataka Vlade Republike Hrvatske od 8. travnja 2011. godine (klasa: 004-01/11-01/05, urbroj: 5030109-11-1).

Članak 8.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

VI. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI ZAKONA

Uz članak 1.

Ovaj članak Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnim mjerama ograničavanja uređuje postupak primjene međunarodnih mjera ograničavanja koje Republika Hrvatska provodi u skladu s pravnim aktima Europske unije s ciljem uspostavljanja i očuvanja međunarodnog mira i sigurnosti, poštivanja ljudskih prava i temeljnih sloboda, razvoja i jačanja demokracije, pravne države i drugih s međunarodnim pravom usklađenih ciljeva. Također brisane su riječi koje utvrđuju uvođenje pojedinih mjera ograničavanja u naš pravni sustav.

Uz članak 2.

Ovim člankom izraz: „Europske zajednice“ zamjenjuje se izrazom: „Europske unije“.

Uz članak 3.

Ovim člankom briše se tekst kojim je bilo propisano donošenje odluka Vlade RH o uvođenju pojedinih mjera ograničavanja. Predloženom izmjenom predviđa se mogućnost donošenja uredbi Vlade RH kao provedbenih podzakonskih akata u slučajevima kad EU propis predviđa reguliranje pojedinih pitanja na razini države članice.

U slučajevima mjera ograničavanja embarga na oružje i zabrane ulaska u zemlju, a temeljem članka 215. Ugovora o funkcioniranju EU utvrđuje se koja su očekivanja od država članica u provedbi sankcija. S obzirom da embargo na oružje i zabrana ulaska u zemlju nije izriekom regulirana na razini EU, potrebno je na razini država članica prenijeti na odgovarajući način obvezujuće Odluke Vijeća u odnosu na gore navedena dva instituta iz režima sankcija. Prakse drugih država članica razlikuju se u načinu unošenja u svoj pravni sustav. Zbog kompleksnosti Zakona o Vladi i procedure prikupljanja mišljenja te ujedno zbog učestale dinamike donošenja Odluka Vijeća EU smatramo prikladnim navedeno pitanje riješiti predloženim izmjenama i dopunama Zakona (stavak 3. predloženih izmjena članka 4. Zakona).

Uz članak 4.

Ovim člankom predlaže se izmjena članka 6. na način da se predviđa uspostava Zbirke podataka o provedenim mjerama ograničavanja nad fizičkim i pravnim osobama i drugim subjektima na koje se mjere ograničavanja odnose. Postojeća zakonska formulacija nije sadržavala izraz „provedenim“ mjerama ograničavanja što je dovodilo do nejasnoća o ulozi Zbirke podataka.

Kako je osobni identifikacijski broj već ranije određen i dodijeljen, potrebno je brisati riječi: „(nakon njegovog određivanja i dodjeljivanja)“ kao suvišne i nepotrebne.

Uz članak 5.

Ulaskom u EU potrebno je utvrditi nadležno državno tijelo za odobrenja financijskih transakcija, u slučaju kad je utvrđena zabrana ili ograničenje financijskih transakcija prema

financijskim institucijama država koje podliježu mjerama ograničavanja. Kao nadležno tijelo predloženo je Ministarstvo financija sukladno postojećoj praksi u državama članicama EU.

Uz članak 6.

Odredbom članka 15. važećeg Zakona utvrđene su kazne za prekršitelje pojedinih mjera ograničavanja iz članka 2. Zakona predviđenih u pojedinim odlukama Vlade RH. Kako se mjere ograničavanja više ne propisuju odlukama Vlade Republike Hrvatske riječi: „Odluci Vlade RH kojom“ trebalo je zamijeniti riječima: „propisu kojim“.

Uz članak 7.

Ovim člankom propisan je rok i donošenje Odluke o uspostavi Zbirke podataka Vlade Republike Hrvatske.

Uz članak 8.

Ovaj članak utvrđuje dan stupanja na snagu ovog Prijedloga Zakona.

VII. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

ZAKON

O MEĐUNARODNIM MJERAMA OGRANIČAVANJA

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje postupak uvođenja, primjene i ukidanja međunarodnih mjera ograničavanja koje Republika Hrvatska uvodi, primjenjuje i ukida u skladu s pravnim aktima i odlukama prihvaćenim u okviru međunarodnih organizacija s ciljem uspostavljanja i (ili) očuvanja međunarodnog mira i sigurnosti, poštivanja ljudskih prava i temeljnih sloboda, razvoja i jačanja demokracije i pravne države te drugih s međunarodnim pravom usklađenih ciljeva.

Članak 2.

(1) Mjere ograničavanja su:

a) ograničenja, odnosno obveze prema državama, međunarodnim organizacijama, fizičkim i pravnim osobama i drugim subjektima koji mogu biti obuhvaćeni međunarodnim mjerama ograničavanja utvrđenih pravnim aktima Ujedinjenih naroda, Europske unije, odnosno Europske zajednice i drugih međunarodnih organizacija koji obvezuju Republiku Hrvatsku i

b) ograničenja, odnosno obveze koje Republika Hrvatska uvodi na drugi način sukladno međunarodnom pravu, odnosno pravu Europske unije.

(2) Mjere ograničavanja mogu biti:

a) prekid diplomatskih odnosa,

b) potpuni ili djelomični prekid gospodarskih odnosa,

c) potpuna ili djelomična ograničenja uvoza, izvoza, provoza, pružanja usluga, te prometnih, poštanskih i drugih komunikacija,

d) embargo na oružje,

e) ograničenja ulaska u zemlju,

f) ograničenja raspolaganja imovinom i

g) druge mjere u skladu s međunarodnim pravom.

Članak 4.

(1) Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada) donosi odluku o uvođenju mjera ograničavanja kojom propisuje primjenu mjera ograničavanja ovisno o slučaju, određuje vrstu mjere ograničavanja, način primjene, vremensko trajanje i nadzor nad primjenom.

(2) Mjere ograničavanja prestaju se primjenjivati odlukom Vlade.

(3) Odluke Vlade iz stavka 1. i 2. ovoga članka objavljuju se u »Narodnim novinama«.

Članak 6.

(1) S ciljem učinkovite primjene mjera ograničavanja i međunarodne razmjene podataka Vlada donosi odluku o uspostavi Zbirke podataka o mjerama ograničavanja, fizičkim i pravnim osobama i drugim subjektima na koje se mjere ograničavanja odnose (u daljnjem tekstu: Zbirka podataka) kojom propisuje način vođenja Zbirke podataka obradu podataka, te njezino održavanje.

(2) Zbirku podataka uspostavlja, vodi i održava Ministarstvo.

(3) Zbirka podataka o fizičkim osobama sadrži sljedeće podatke: ime i prezime osobe, datum i mjesto rođenja, prebivalište ili boravište, državljanstvo, vrstu i broj osobne isprave, matični broj, odnosno osobni identifikacijski broj (nakon njegovog određivanja i dodjeljivanja), podatke o imovini, imovinskim pravima i obvezama koje te osobe imaju na području Republike Hrvatske, datum početka i datum prestanka određene mjere ograničavanja, poduzete mjere ograničavanja te podatke o osnovanoj sumnji na počinjenje prekršaja ili pokušaja kršenja mjere ograničavanja.

(4) Zbirka podataka o pravnim osobama i drugim subjektima sadrži sljedeće podatke: naziv i sjedište pravne osobe, ime i prezime osobe ovlaštene za zastupanje pravne osobe, matični broj (MBS), porezni broj (MB), odnosno osobni identifikacijski broj (nakon njegovog određivanja i dodjeljivanja), podatke o imovini, imovinskim pravima i obvezama koje te osobe imaju na području Republike Hrvatske, datum početka i datum prestanka određene mjere ograničavanja, poduzete mjere ograničavanja te podatke o osnovanoj sumnji na počinjenje prekršaja ili pokušaja kršenja mjere ograničavanja.

Članak 11.

(1) Ograničenja raspolaganja imovinom provode se primjenom mjera zamrzavanja imovine na način da se:

a) zamrzava sva imovina koja je u vlasništvu, posjedu ili na drugi način pripada subjektu prema kojem se mjere primjenjuju ili je pod njegovom kontrolom ili nadzorom,

b) imovina ne smije učiniti dostupnom, direktno ili indirektno, subjektu prema kojem se mjere primjenjuju,

c) zabranjuju bilo kakve radnje s ciljem, direktnog ili indirektnog, svjesnog izbjegavanja mjera iz točki a) i b) ovoga stavka.

(2) Odredba točke b) stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na priljev na zamrznute račune na osnovi kamata, odnosno drugih prihoda tih računa, pod uvjetom da se na svaku takvu kamatu, odnosno prihod i dalje primjenjuje odredba točke a) stavka 1. ovoga članka.

(3) Odredba točke b) stavka 1. ovoga članka ne sprječava priljev na zamrznuti račun sredstva transferiranih od trećih osoba u korist računa subjekta prema kojem se primjenjuju mjere ograničavanja, pod uvjetom da su svi takvi priljevi po tom računu također zamrznuti.

Članak 15.

(1) Tko ne postupi po Odluci Vlade kojom je određena mjera ograničavanja iz članka 2. stavka 2. točke c) i d) ovoga Zakona kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora od 6 mjeseci do 5 godina.

(2) Tko ne postupi po Odluci Vlade kojom je određena mjera ograničavanja iz članka 2. stavka 2. točke a), b), e) i f) ovoga Zakona kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do 3 godine.

(3) Tko kazneno djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka počini iz nehaja kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do 6 mjeseci.

(4) Za pokušaj kaznenog djela iz stavka 2. ovog članka počinitelj će se kazniti.